

Projekta rezultātu apkopojums

JAUNATNES PROGRAMMAS

Projekta laikā tika vadītas 26 jauniešu grupas (20 zēnu grupas, 4 meiteņu grupas un 2 jauktas grupas), iesaistot 270 jauniešus vecumā no 13 līdz 17 gadiem (50 meitenes un 220 zēnu). Jauniešu grupas notika 7 skolās, 3 jaunatnes centros, 1 internātskolā un 1 bērnu namā. Grupu nodarbības notika reizi nedēļā (2 stundas) un viens nodarbību cikls aizņēma 5 līdz 9 mēnešus.

Grupu nodarbībās, ko vadīja speciāli apmācīti profesionāļi, izmantojot neformālās izglītības metodes, jaunieši apguva nepieciešamās zināšanas, prasmes un attieksmes, lai apzinātu, reaģētu un novērstu vardarbību pret sevi un saviem vienaudžiem, tādējādi samazinot riska faktorus iekļūšanai vardarbīgās attiecībās, vai to radīšanai.

Atsauksmes no grupu vadītājiem un pašiem dalībniekiem atspoguļo, ka pateicoties grupu nodarbībām jauniešiem ir:

- paaugstinājusies piederības sajūta grupai un cilvēkiem, tādējādi uzlabojot savstarpējā atbalsta sniegšanu un saņemšanu emocionālā un praktiskā līmenī;
- uzlabojušās pozitīvas saskarsmes iemaņas, kā arī pieaugušas zināšanas par nevardarbīgiem konfliktu risināšanas veidiem ne tikai ar vienaudžiem, bet arī ar skolotājiem, vecākiem un citiem līdzcilvēkiem;
- ieguvuši veselīgu pieredzi, daloties savās domās, šaubās un emocijās, tādējādi pazeminot iekšēju un ārēju neapmierinātību, saspringumu vai dusmas, kas varētu izraisīt vardarbīgu uzvedību;
- iemācījušies veidot konstruktīvus dialogus, kritiski analizēt dažādu informāciju, paredzēt iespējamus riskus, uzklaut viens otru, tādējādi paaugstinot savstarpējo izpratni un iecietības līmeni;
- pieaugusi izpratne par dažādu kaitīgu ieradumu ietekmi uz jaunieša fizisko un garīgo veselību;
- palielināta izpratne un cieņa par katra individuālo un līdzcilvēku privāto telpu, psiholoģiskajām, emocionālajām un fiziskajām robežām ("nē nozīmē nē!").

Atbildīgā persona: Jaunatnes programmu koordinatore Madara Mazjāne-Kokina madara@marta.lv

PAKALPOJUMU DAĻA

Laikā no 2015. gada līdz 2017. gadam Centrā MARTA ir sniegts psiholoģisks, sociāls un juridisks atbalsts un palīdzība 34 bērniem (fiziskās un seksuālās vardarbības upuriem) un 32 nevardarbīgajiem ģimenes locekļiem; kā arī 14 jaunām sievietēm (vecumā no 18 līdz 38 gadiem), kuras tikušas iesaistītas cilvēku tirdzniecībā piespiedu darbā un seksuālā ekspluatācijā.

Atbildīgā persona: Pakalpojumu daļas vadītāja Liene Celmiņa liene.celmina@marta.lv

FORUMS "CELIES!"

Forums Celies ir 2016. gadā Centra MARTAS uzsākts projekts, kura mērķis ir iesaistīt vīriešus. Latvijai tas ir inovatīvs solis ar dzimumu saistītu tiesību īstenošanā un diskriminācijas mazināšanā.

Vīrieši kā projekta mērķauditorija tiek aicināti domāt un diskutēt par jautājumiem, kas saistīti ar dzimumlīdztiesību, kā arī piedalīties tās īstenošanā. Tajā pat laikā Foruma uzstādījums ir plašāks - aktualizēt vīrietības dažādos aspektus, lai radītu iekļaujošu telpu tādu jautājumu risināšanā, kas līdz šim ir bijuši vai nu tabu, vai tikuši aktualizēti populārajos medijos. Jautājumu spektrs ir plašs, no vīrišķības izpratnes, dažādām vīriešu seksualitātēm, emociju komunikācijas, līdz dzīves stiliem un vīrietības daudzveidībai atšķirīgās kultūrās un laikmetos. Tādējādi Forums ir paredzēts kā vieta domapmaiņai cilvēkiem no Latvijā līdz šim savrupām sfērām - praktiskas dzimumlīdztiesības īstenošanas, dažādām ar

jauniešiem saistītām iniciatīvām, humanitārās un sociālās zinātnes, uzņēmējdarbības vides, valsts institūcijām un citām sadzīves jomām.

2016.gadā un 2017.gadā notikušajās 8 diskusijās un 4 publiskās lekcijās tika klātesoši iesaistīti vairāk nekā 200 cilvēku, un vairāk nekā 10 000 cilvēku – izmantojot sociālos tīklus kā platformu ziņu un domu apmaiņai.

Forums "Celies!": <https://www.facebook.com/celiesforums/>

Atbildīgā persona: Kārlis Vērpe karlis.verpe@gmail.com

INTEREŠU AIZSTĀVĪBA

Centra MARTA eksperti regulāri piedalījās vairāku komiteju sanāksmēs, ar mērķi paust savu nostāju un iestāties par cilvēktiesībām un dzimumu līdztiesību:

- Labklājības ministrijas sanāksmēs attiecībā uz sociālajiem pabalstiem ģimenēs un citiem saistītiem jautājumiem;
- Parlamenta sēdēs attiecībā uz sociālajiem un demogrāfiskajiem jautājumiem, Kriminālkodeksu ģimenes lietu izskatīšana tiesā;
- Valdības sēdēs attiecībā uz ģimenēm ar kopīgu dzīvesvietu un citām "nestandarta" ģimenes formām.

Centra MARTA eksperti ir uzrakstījuši vairākas vēstules un atzinumus par likumdošanas izmaiņām:

- divas vēstules attiecīgajām ieinteresētajām pusēm, lūdzot iekļaušanu divās atsevišķās komitejās, kuras nodarbojas ar demogrāfijas jautājumiem. Šajās komitejās abos gadījumos netika iekļautas politiskā lēmuma dēļ;
- vēstules par grozījumiem Kriminālkodeksā par fiziskajiem ievainojumiem, ko cietušais nodarījis ģimenes loceklim: kopā 10, to skaitā Parlamentam, vietējām un starptautiskām NVO un sabiedrības pārstāvjiem;
- atzinuma vēstule Finanšu ministrijai par likumu par neprecēto pāru apvienošanu, lai paplašinātu tiesisko aizsardzību šādām ģimenēm un bērniem, kas dzīvo šādās ģimenēs;
- atzinuma vēstules par Prostitūcijas likumu, lai norādītu, ka pēc mūsu pieredzes lielākā daļa cilvēku nonāk prostitūcijā kā nepilngadīgie - tādējādi cilvēku tirdzniecības samazināšana varētu tieši palielināt bērnu drošību;
- nostājas piezīmes par vairākām tēmām, tostarp bērnu tiesību aizsardzību;
- vēstules un atzinumi, kas atbalsta Stambulas konvencijas ratifikāciju.

Tika rīkoti semināri konkrētām sabiedrības grupām:

2017. gada 14. septembrī STROM II projekta ietvaros, kuru vadīja Iekšlietu ministrija, Centra MARTA speciālisti tika uzaicināti uz Valmieras pašvaldību, lai organizētu interaktīvu semināru pusaudžiem ar mērķi- aizsargāt nepilngadīgās meitenes no iesaistīšanās seksuālā izmantošanā;

2017. gada 4. decembrī, pamatojoties uz Latvijas Mentoru asociācijas uzaicinājumu, Centra MARTA pārstāvis vadīja interaktīvu profilakses semināru bērnu aprūpes nama bērniem, lai informētu par darbā pieņemšanas risku seksuālās izmantošanas jomā.

Bez iepriekš minētajām aktivitātēm Centra MARTA vadība un eksperti regulāri apmeklēja radio un televīzijas programmas un sniedz intervijas par Centra MARTA darbībām un viedokļiem.

Sasniegtais:

* Tika veikti nepieciešamie grozījumi Kriminālkodeksā par ģimenes locekļa radītajiem miesas bojājumiem;

* Kriminālkodeksā tika izdarīti grozījumi, atzīstot vajāšanu kā kriminālnoziedzumu;

* Ģimenes tiesas process, pretēji advokātu asociāciju priekšlikumiem, ir jāveic advokātam, kuram ir īpašas zināšanas par ģimenes tiesībām un jautājumiem.

Atbildīgā persona: Politikas koordinatore Agate Rublovska agate@marta.lv